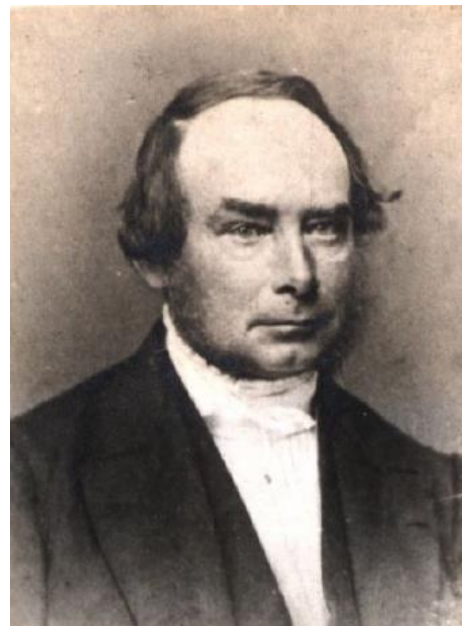

1817-05-02

Lange, Poul Edvard

Af Frederik Lange
Fra Optegnelser og Erindringer om
Poul Rasmussen Lange(land)s Efterkommere
København 1916

Hans ældste Søn var Poul Edvard Lange, født 2. maj 1817. Han deltog ikke i Familiens Overflytten til Aalborg, idet han efter at have taget Artium i 1834 fra Borgerdydsskolen paa Christianshavn, blev i København for at læse til theologisk Ernbedseksamen, som han tog i 1840 med Laud.

Han skal have medunderskrevet en Adresse til Christian VIII om Indførelse af en fri Forfatning, og dette, i forbindelse med en Overproduktion af theologiske Kandidater, skal have bevirket, at han maatte vente hele 10 Aar før han blev Præst. I denne Ventetid var han først 4 Aar Huslærer paa Scheelmslunde ved Aalborg, og senere Adjunkt, først ved den lærde Skole i Vordingborg, senere i Maribo.

Endelig i 1850 lykkedes det ham at blive Sognepræst, men saa langt borte som til Vaagø blandt Færøerne. Umiddelbart forinden han rejste derop, blev han gift med Caroline Cathrine Dorothea Hellesen. Kaldet var lille og Besværlighederne store, saa meget mere som han ogsaa tit maatte fungere som Læge paa den isolerede ø.

Ved et Tilfælde lykkedes det mig at faa en udtalelse om ham fra et af de faa Mennesker paa Vaagø, der efter næsten 60 Aars Forløb endnu erindrer ham. Den gaar ud paa at han var en ualmindelig god og rar Mand, men hans forkyndelse var ikke vækkende. Han søgte stadigt at komme tilbage til Danmark, og efter 9 Aars Forløb lykkedes det ham endelig at blive Sognepræst til Børglum og Furreby i Vendsyssel, der var et godt kald; men da havde han det Uheld, at Aaret efter hans Tiltræden Laden og en anden Sidebygning blæste om, saa han for at genopbygge dem, kom i en stor Gæld, der trykkede ham Resten af hane Liv.

Som en illustration til hvor Smaa Forholdene den gang var, kan det anføres, at i 1864 fik han af 18 Konfirmander i alt 5 Rigsdaler 2 Mark. - Da det endelig lysnede for ham ved, at han i 1872 blev Sognepræst til det udmærkede Kald Sanderum ved Odense, var han en syg Mand der døde Aaret efter den 29. November.

Han har været en ualmindelig elskværdig Mand, der var afholdt af alle som kom i Berøring med ham. Baade som Lærer og som Præst blev hans Minde længe bevaret i venlig Erindring. Da han var i Børglum, udbrød der en stor Difteritis Epidemi paa egnen, og han var da utrættelig i at tilse de Syge og selv foretage de nødvendige

Penslinger med Lapis. Som Tak forærede Bønderne i det ene Sogn ham en Vogn, og i det andet et værdifuldt Stykke Sølvtøj.

Han havde et ikke ringe poetisk talent, der gav sig Udslag i flere Salmer, men forøvrigt ogsaa i verdslige Sange, som Drikkeviser. Overhovedet har adskillige af denne generation haft Talent for Digtning, og selv om de Resultater, jeg har set, ikke er stor kunst hæver de sig over Middelmaalet for slige Frembringelser.

Personligt har jeg kun et minde om ham. I det sidste Aar han levede, var min Broder Viggo og jeg i Sommerferien i Sanderum. Jeg var den Gang kun 9 Aar gammel, saa jeg kan selvfølgelig ikke bygge noget paa min iagttagelsesevne, men jeg mindes ham dog tydelig fra det Øjeblik, vi i Odense kom ud fra Jernbanestationen og skulde stige til Vogns. Der stod en lille, korpulent Herre med en underlig spidspullet Hat paa Hovedet, den mindede mig om den Slags, som italienske Røvere i Reglen afbildes med. Jeg kunde se, han lignede Fader, men han var meget gul i Ansigtet, og dette var indrammet af tyndt Skæg paa Kinderne og under Hagen, der var ret kort.

Paa dette Tidspunkt var han imidlertid en af Døden mærket Mand og den gule Ansigtifarve var ikke hans naturlige Lød; den var foraarsaget af en stærkt fremskreden Nyresygdom, som faa Maaneder senere lagde ham i Graven,

I et Inserat, der er skrevet af en af Beboerne I Børghlum eller Furreby Sogne, og som findes I Vendsyssel Tidende for 2. December 1873, omtales han paa følgende smukke Maade. "Pastor Lange var iblandt de Præster, som i sin Menighed satte sig et varigt minde, ikke et Minde paa Papiret, der fløj Landet rundt og Vidnede om Førelsen af store Religions-Partikampe, som med saa mange er tilfældet nu om stunder, men en Mindestøtte, rejst paa Hjærtets reneste Grund, blandt Sjælens ædleste Følelser og hvis Grundsten er lagt i stilhed ved den Syges Leje, og hvis Paaskrift er tegnet med Kjærlighedens og Taknemlighedens Pen; thi hvor Sygdom eller nød i en hvilken som helst Skikkelse var tilstede, der var Pastor Lange en sikker Gæst. Derfor var det med vedmodigt Sind, at Børghlum og Furrebys Menigheders Medlemmer sidste søndag i Kirken modtog Budskabet om deres kære forhenværende Præst's Død, og det var for enhver, som var en Fader eller en af Hjærtets kærester gaaet heden".